

KÖZLEMÉNY

2024. november 15.

Újra találkoztak, ezúttal IX. alkalommal, a székelyföldi vállalkozói szervezetek vezetői, képviselői, hogy beszámoljanak egymásnak az elmúlt időszak megvalósításairól, megvitassák az aktuális gazdaságpolitikai lépéseket és tervezeteket, valamint feltöltsék a parlamenti munkára jelentkezők batyuját.

Székelyföld **alulról szerveződő vállalkozói szervezeteinek rendszerszintű találkozója**ra került sor Székelyudvarhelyen az elmúlt napokban. A kerekasztal-beszélgetésen globális, nemzeti és helyi gazdasági kihívások kerültek terítékre, mint például az elvándorlás és munkanélküliség helyzete, versenyképességet befolyásoló tényezők, akadályok és vállalkozásfejlesztési lehetőségek. A megbeszélésen a külföldi piacok felé való nyitás, oktatási programok és mesterséges intelligencia témája is megbeszélésre került.

A találkozón, amelynek az SZMVSZ székháza adott helyet, és amelynek a szervezők a „MIT TENNÉL A BATYUBA?!” mottót adták, **a következő közös álláspontot született:**

A gazdaság állapota általánosan egy évek óta romló trendként értékelhető, ahol a mindennemű központi állami stratégia hiánya az országot masszív eladósodásba, a társadalmat importból élésbe, a kis- és középvállalkozók életét pedig a tönk szélére sodorta.

Tételesen:

Az **adózási szabályozás** jelenlegi állapota sajnos nem biztosít kellő stabilitást és tervezhetőséget a vállalkozások számára. Az évtizedek óta fennálló hiányosságok miatt sok vállalkozás kénytelen túlélő szerepben működni. Az előre tervezhetőség, átláthatóság és következetesség hiánya szükségessé teszi az adózási stratégia **újrarendelését** és a **felelősségvállalást**. A partnerségen

alapuló megoldások és a konstruktív **párbeszéd** sokat tehetnek az adózási rendszer javítása érdekében, amely hosszú távon fenntartható és segíti a vállalkozások fejlődését – tehát jelentős átstrukturálásra, integratív gondolkodásra lenne szükség. Ezekkel összefüggésben legkevesebb három csomagot javasunk a batyuba: a közös munka / kétirányú kommunikáció igényét, kiszámítható és következetes törvénykezést, valamint elszámoltathatóságot – az állami hivatalok, hivatalnokok jogszabályi materiális felelősségét, felelősségre vonási lehetőségét. Az állam tartozásainak elszámolhatósága/kompenzációs lehetőség a befizetendő adókból már ugyancsak régen elvárt és ismert csomag a batyuban.

A munkaerő problémája sem újkeletű. Mára a **végleges és időszakos elvándorlás** miatt az idegen munkaerő bevonásának szükségessége megállíthatatlannak tűnik. Kiürült falvak, egyedül maradt idősök jellemzik a társadalmunkat. Ne a korrektnek tartott mechanizmusokat éltsük, hanem elsősorban azt érzük el, hogy a fiatalnak ne érje meg elmenni, legyen itthon vonzó jövőkép. Teremtsünk **valós** lakhatási feltételeket, gyereknevelési feltételeket, élhető környezetet. Másodsorban pedig adjuk vissza a munka becsületét, hiszen jelen rendszerben sokaknak nem éri meg itthon, hivatalosan dolgozni, hiszen akkor is kapják ingyen a szociális támogatásokat/segélyeket, az egészségügyi szolgáltatásokat, közszolgáltatásokat stb.

Társadalmunk mára **szolgáltatói társadalommá** vált, melynek több oka is van. Az állam nem támogatja a termelést, az innovációt, ezért mára a KKV-k képtelenek exportképes terméket előállítani. Ez lassan a piacon maradás feltételévé vált. **Valós** gazdaságfejlesztő csomag nem létezik – ami van, azok a vállalkozások, vagy vállalkozni vágyók többsége számára vállalhatatlan feltételekkel rendelkezik (ismerjük, hozz létre startup vállalkozást, alkalmazz 4-6-25 személyt), ugyanakkor következetlen: meghirdetik, de nem léptetik érvénybe, érvénybe léptetik, de nem fizetik ki stb.

A vállalkozások számára ugyanakkor jelentős problémát jelent a **nem lojális verseny**, a fekete gazdaság térnyerése, amely mára rendszerszintű problémává vált. Vállalkozóink értékelése szerint a legnagyobb mértékben a turizmusban és az építkezésben tapasztalható ez leginkább, akár 50-60%-ot meghaladó mértékben. **Rendszerszintű** problémává vált, ami mára kezdett kicsúcsosodni, aminek több oka is van. A *túlszabályozott* gazdasági környezet mellett egyrészt a hatóságokat a fekete („láthatatlan”) gazdaság nem foglalkoztatja, másrészt az állam és polgárai egymással szemben helyezkednek el, mivel az állam sem lojális a polgáraihoz („feketén”, felelőtlenül, követhetetlenül gazdálkodik az erőforrásaikkal – ld. speciális nyugdíjak, hitelek felvétele vég nélkül, erőszakos szervezetek és hatóságok tömkelege...).

A kérdés, ami többször felmerült: „Szemberúgja velünk magát a valóság: még tartjuk az ajtót, de mi lesz?”. Nehéz csomagok sora a batyuba – lesz ki megbirkózzon velük?

A vállalkozók **pesszimisták**: attól félnek, a következő időszakban sem fog felvállalni a politikum alapvető reformokat, átstrukturálást, prioritásként csupán az öncélú tűzoltásra, esetleg némi színezésre számíthatnak. Sajnos a politikai szféra érzékenysége a problémák és a civil társadalom visszajelzéseire a legpozitívabb megközelítés szerint is szezonális: ennek időszaka a választások előtti hetekre korlátozódik, amelyek után ismét önjáróvá válik.

A Fórum alatt a résztvevőknek lehetőségünk volt megismerni, valamint egyeztetni *Szungert Balázssal*, a csíkszeredai főkonzulátus külgazdasági attaséjával, végül munkaebéden vehettek részt *Dolhai István* főkonzullal és *Szakács-Paál István* polgármester úrral.

A találkozón a teljes SZVSZF tagság képviseltette magát, úgymint:

ARBOR, Gyergyószentmiklós

ASIMCOV, Sepsiszentgyörgy

Csiki Vállalkozók Egyesülete (CSVE), Csíkszereda

Junior Business Club (JBC), Sepsiszentgyörgy

Keresztúri Vállalkozói és Közösségi Alap (KVKA), Székelykeresztúr

St. Georgius Manager Club (STGMC), Marosvásárhely

Udvarhelyszéki Kis-és Középvállalkozások Szövetsége (UKKSZ), Székelyudvarhely

Erdélyi Fiatal Vállalkozók Szövetsége (YEAT), Sepsiszentgyörgy

Székelyudvarhelyi Magánvállalkozók Szövetsége (SZMVSZ), Székelyudvarhely